

Sinteza

la proiectul de de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, nr. unic 6/MMPS/2025

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Agenția Proprietății Publice Aviz nr. 05-04-265 din 15.01.2025	1.	Urmare demersului Cancelariei de Stat nr. 18-69-251 din 14 ianuarie 2025, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025), autor – Ministerul Muncii și Protecției Sociale și, în limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	-
Cancelaria de Stat Aviz nr.17-01-596 din 21.01.2025	2.	În contextul examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor la acesta.	-

<p>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Aviz nr. 21-318 din 23.01.2025</p>	3.	<p>Ca urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025), prin prisma competențelor legale, comunicăm următoarele.</p> <p>La pct. 5.2 din proiectul de lege, cu privire la completarea art. 5 cu alin. (11), textul „sau printr-un proces verbal al Comisiei de transmitere a locuințelor privind evaluarea condițiilor de trai la fața locului” se va substitui cu textul „conform prevederilor Regulamentului privind modul de efectuare a cercetării tehnico-sanitare a locuințelor pentru recunoașterea lor ca fiind inutilizabile pentru locuit, precum și modul de folosire, reamenajare sau demolare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 175/2016”.</p> <p>Astfel, potrivit prevederilor Regulamentului prenotat, cercetarea tehnico-sanitară a locuințelor se realizează de către comisiile tehnico-sanitare, care sunt formate din experți tehnici atestați în domeniul construcțiilor, reprezentanții autorității competente pentru supravegherea sănătății publice și alte persoane cu competențe în domeniu, or, în componența Comisiei de transmitere a locuințelor nu sunt specialiști atestați în domeniul construcțiilor sau supravegherii sănătății publice.</p> <p>În aceeași ordine de idei, se va exclude inclusiv pct. 6 din proiect, care prevede deplasarea și inspectarea locuințelor de către Comisia de transmitere a locuințelor.</p>	<p>Se acceptă Modificările au fost operate în textul proiectului.</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Apărării Aviz nr. 11/97 din 24.01.2025</p>	4.	<p>Ministerul Apărării a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025) și în limita competenței funcționale comunicăm următoarele propuneri.</p>	

	<p>1. În denumirea legii noțiunea „și la alte avarii nucleare” propunem de a fi substituit cu textul „și colaboratorilor subdiviziunilor de risc deosebit ”.</p> <p>2. Considerăm necesară completarea la final a Articolul 1, cu următorul text: „ ,inclusiv colaboratorilor subdiviziunilor de risc deosebit care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit persoane cu dizabilități în urma experiențelor nucleare”.</p> <p>3. Articolul 3 urmează a fi completat în final cu următorul text: „colaboratorilor subdiviziunilor de risc deosebit (militarii și angajații civili din rândurile Forțelor Armate ale fostei U.R.S.S., ale trupelor și organelor Ministerului Securității Naționale, trupelor interne, trupelor de căi ferate și ale altor formațiuni militare, din rândurile personalului de conducere și efectivului de rând ale organelor afacerilor interne) care au participat nemijlocit la experimentarea armei nucleare în atmosferă și subterane în condițiile unor niveluri de radiație depășite, precum și la lichidarea avariilor cu radiație ionizată, care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit persoane cu dizabilități în urma experiențelor nucleare, și dețin legitimație eliberată de către organul administrativ-militar”.</p> <p>4. În același context, articolul 4 alineatul (2) ar urma a fi completat cu următorul text:„ , inclusiv colaboratorilor subdiviziunilor de risc deosebit care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit persoane cu dizabilități în urma experiențelor nucleare”.</p> <p>5. Prevederea de la articolul 5, subpct.5.1.1 alineatul (1) litera b) se propune a fi expusă în următoarea redacție: „b) deține legitimație de participant la lichidarea consecințelor catastrofei de la C.A.E. Cernobîl și de colaborator al subdiviziunilor de risc deosebit, eliberată de către organul administrativ-militar”.</p> <p>Propunerile vizate se impun în sensul corespunderii terminologiilor utilizate și echivalării nivelului protecției sociale categoriilor de persoane prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.575/1992 cu privire la acordarea de înlesniri</p>	<p>Urmare a propunerilor și recomandărilor parvenite din partea Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției, proiectul de lege a fost ajustat, fiind exclusă categoria de beneficiari la care se face referire (participanți la alte avarii nucleare/colaboratori ai subdiviziunilor de risc deosebit). Prin urmare, propunerile devin nule.</p>
--	---	--

		colaboratorilor subdiviziunilor de risc deosebit, care s-au îmbolnăvit de boala actinică sau au devenit persoane cu dizabilități.	
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru Aviz nr. 36/01-06/93 din 29.01.2025	5.	<p>Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025) și, în limitele competențelor funcționale atribuite comunică.</p> <p>Propunerea de completare a componenței Comisiei de transmitere cu un reprezentant al Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile (punctul 7.2 al proiectului) contravine cadrului normativ în vigoare privind administrarea registrelor publice și competențele deținătorului de registru.</p> <p>În conformitate cu art. 6 din Legea nr. 323/2023, activitatea Comisiei presupune transmiterea locuințelor în proprietate privată, ceea ce reprezintă o tranzacție imobiliară. Participarea reprezentantului Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile (în continuare IP CBI) în calitate de membru al Comisiei ar depăși limitele competențelor sale legale, având în vedere că rolul instituției se limitează la înregistrarea ulterioară a drepturilor de proprietate rezultate din aceste tranzacții.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 4, 12, 28 - 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, principalele funcții ale deținătorului registrului sunt crearea, ținerea registrului și furnizarea de informații. În conformitate cu prevederile art. 1, 6, 11, 12 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, precum și cu punctul 12 din Statutul IP CBI, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 959/2023, funcțiile de bază ale IP CBI sunt înregistrarea imobilelor, drepturilor asupra acestora și furnizarea de informații cadastrale.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Potrivit art. 6 alin (2) din Legea nr. 323/2023, <i>Comisia de transmitere are următoarele atribuții de bază:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>examinarea și verificarea setului de acte prezentat de către solicitanți;</i> b) <i>selectarea beneficiarilor în conformitate cu condițiile prevăzute de prezenta lege, indiferent de vârstă, sex, limbă, religie, apartenență etnică sau origine socială;</i> c) <i>soluționarea divergențelor ce țin de procesul de examinare a cererilor;</i> d) <i>întocmirea listei beneficiarilor finali;</i> e) <i>asigurarea desfășurării unui proces de transmitere în mod corect, echitabil și transparent.</i> <p>Prin urmare nu poate fi acceptat argumentul AGCC precum că <i>activitatea Comisiei presupune transmiterea locuințelor în proprietate privată, ceea ce reprezintă o tranzacție imobiliară, or Comisia doar examinează dosarele, selectează beneficiarii finali și repartizează locuințele în funcție de suprafață și etaj, aceasta nefiind împluternicită să încheie nemijlocit tranzacția imobiliară.</i></p>

		<p>Prin urmare, în vederea respectării domeniului de competență, AGCC consideră necesară excluderea punctului 7.2 din proiect.</p>	<p>Totodată, raționamentul includerii unui reprezentant al IP Cadastrul Bunurilor Imobile în componența Comisiei denotă din prevederile punctului 12 subpct. 3) al Hotărârii Guvernului nr. 283/2024, care stabilește că solicitantul de locuinți anexează la cerere: <i>actul eliberat de către Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la existența sau lipsa bunurilor imobile deținute în proprietate privată sau proprietate comună în devălmășie începând cu anul 1986.</i></p> <p>Astfel, urmare a desfășurării primei etape a procesului de selectare a beneficiarilor, s-a constatat că informațiile principale în baza cărora are loc identificarea persoanelor eligibile, sunt eliberate de către I.P Cadastrul Bunurilor Imobile și anume actul cu privire la existența sau lipsa bunurilor imobile deținute în proprietate privată sau proprietate comună în devălmășie.</p> <p>Drept urmare, în situația în care Comisia a solicitat suportul/informații suplimentare privind anumiți solicitanți de la IP Cadastrul Bunurilor Imobile, instituția a invocat imposibilitatea furnizării acestora (scrisoarea nr. 01-03/19348/2024 din 08.11.2024).</p> <p>Respectiv, se atestă necesitatea stringentă de a include un reprezentant al IP Cadastrul Bunurilor Imobile sau după caz, a Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru în componența Comisiei pentru a facilita activitatea acesteia în parte ce ține de descifrarea/analiza informațiilor incluse în actele eliberate de către IP Cadastrul Bunurilor Imobile cu privire la bunurile deținute în proprietate de către solicitanți/membrii familiei, modul de dobândire, cotele-părți, ș.a.</p>
--	--	--	--

<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Aviz nr. 36/01-06/203 din 21.02.2025 2025</p>		<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (în continuare - AGCC) își menține poziția prezentată în cadrul primei avizări referitoare la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025) Reiterăm că, în conformitate cu art. 4, 12, 28 - 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, principalele funcții ale deținătorului registrului sunt crearea, ținerea registrului și furnizarea de informații. De asemenea, potrivit art. 1, 6, 11, 12 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, precum și punctului 12 din Statutul Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile (în continuare - IP CBI), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 959/2023, principalele funcții ale IP CBI sunt înregistrarea imobilelor, a drepturilor asupra acestora și furnizarea de informații cadastrale. Prin urmare, în vederea respectării domeniului de competență, AGCC, în calitate de fondator al IP CBI, consideră necesară excluderea punctului 7.2 din proiect.</p>	<p>Nu se acceptă Raționamentele au fost expuse mai sus.</p>
<p>Ministerul Finanțelor Aviz nr. 07/2-03/4/140</p>	<p>6.</p>	<p>La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-251 din 14 ianuarie2025, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025) și, în limitele competențelor funcționale, comunică următoarele. Proiectul de lege a fost elaborat în scopul ajustării cadrului normativ privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din administrarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în proprietatea privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl. În partea ce vizează condițiile de eligibilitate or, urmare a desfășurării</p>	

	<p>procesului de selectare a beneficiarilor, s-a constatat că din cele 80 de locuințe disponibile, doar 9 au fost repartizate, motivul principal fiind neîndeplinirea condițiilor de către solicitanți.</p> <p>Cu referire la proiectul de lege enunțat supra, menționăm faptul că în nota de fundamentare la Legea nr.323/2023, se precizează că unii din participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, au beneficiat de locuințe transmise în proprietate cu titlu gratuit de către autoritățile administrației publice locale din țară, de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, pentru procurarea spațiului locativ sau pentru compensarea cheltuielilor de construcție a unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, ori de teren destinat construcției unei case, în conformitate cu prevederile Legii privatizării fondului de locuințe nr.1324/1993 și Legii 909/30.01.92 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl, numărul cărora nu poate fi estimat în prezent de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.</p> <p>Prin urmare, legea are drept scop asigurarea cu locuințe a persoanelor care nu au beneficiat niciodată de măsurile/prestațiile sociale enumerate mai sus, în acest sens fiind instituită Comisia de transmitere care va selecta beneficiarii în conformitate cu condițiile/criteriile prevăzute la art. 5 din proiect, în baza actelor confirmative ce urmează a fi prezentate de către solicitanți.</p> <p>În contextul celor expuse, având în vedere obiectul, scopul și denumirea Legii nr.323/2023, care vizează acordarea cu titlu gratuit a locuințelor anume către persoanele care au participat la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl conform unor condiții prestabilite, considerăm că propunerea privind atribuirea calității de beneficiar și altor categorii de persoane (alte persoane care nu au participat la lichidarea consecințelor</p>	<p>Se acceptă Categorica de beneficiari a fost exclusă.</p>
--	---	--

	<p>avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, sau participanți care beneficiat de înlesniri din partea statului și/sau dispun, sau au dispus de spațiu locativ/teren pentru construcții), nu poate fi susținută.</p> <p>În situația în care atribuirea integrală a locuințelor nu este posibilă, deoarece persoanele nu întrunesc condițiile de eligibilitate prevăzute de Legea nr.323/2023, se propune examinarea oportunității de repartizare a acestora către alte persoane, întru executarea unor hotărâri judecătorești irevocabile privind asigurarea de către stat (debitor statul Republica Moldova) a acestora cu spațiu locativ.</p> <p>Cu referire la nota de fundamentare, la compartimentul 4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor, se menționează că implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat. Cifra „620697,6 lei” - mijloace financiare achitate pentru serviciile de pază pentru anul 2024 se va modifica/substitui cu cifra „1714,3 mii lei” (conform rapoartelor din sistemul informațional).</p> <p>Totodată, menționăm că pentru anul 2025 în acest scop sunt aprobate mijloace financiare în volum de 843,3 mii lei. Astfel, odată cu preluarea bunului imobil de către asociația în condomeniu, se va atesta o economie la bugetul de stat pentru serviciile de pază .</p> <p>Suplimentar, având în vedere că prin Legea nr.323/2023 s-a dispus transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, ținând cont inclusiv de prevederile în materie de competență funcțională inserate la pct.7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.696/2017, solicităm excluderea Ministerului Finanțelor din componența Comisiei de transmitere (art.7 alin.(1) lit. b) din lege).</p>	<p>Se acceptă parțial. Proiectul a fost completat cu art. 8¹. Astfel, în cazul în care locuințele nu vor fi repartizate în totalitate, acestea urmează a fi transmise din gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale în gestiunea Agenției Proprietății Publice.</p> <p>Se acceptă parțial Urmare a verificărilor suplimentare, în comun cu responsabilii din partea Ministerului Finanțelor, s-a constatat că potrivit Fișei de executare, cod ECO 222940 „Servicii de pază”, suma executată pentru anul 2024 este de 620697,6 lei, iar mijloacele financiare aprobate pentru anul 2025 constituie 500,0 mii lei.</p> <p>Nu se acceptă Transmiterea în proprietate a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, strada Alba Iulia nr. 91/3, destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, constituie o acțiune prevăzută în Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 care până în prezent nu a fost realizată în totalitate. Astfel, se consideră util și necesar suportul Ministerului Finanțelor în realizarea acestui obiectiv comun.</p>
--	--	--

			<p>Mai mult ca atât, dat fiind faptul că bunul imobil a fost construit din bani publici, alocați anual din bugetul de stat, este oportun ca reprezentanții autorităților administrației publice centrale, la caz, Ministerul Finanțelor, să participe la procesul de selectare a beneficiarilor de locuințe în vederea asigurării principiului echității, transparenței, utilizării eficiente a banilor publici, ș.a.</p>
<p>A.O. „Uniunea Cernobîl din Moldova” Aviz nr. 02/25 din 20.01.2025</p>	7.	<p>La proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, A.O. „Uniunea Cernobîl din Moldova” are următoarele obiecții:</p> <p>Articolul 5.1.2 va avea o nouă interpretare: „c) nu deține în proprietate comună o locuință sau o casă construită în întovărășirile pomicole, cu excepția locuințelor cooperatiste sau a celor dobândite prin moștenire și/sau a cazurilor prevăzute la lit. f)”;</p> <p>În articolul 5.1.5 litera f) va avea un nou cuprins: „nu a participat la privatizarea unei locuințe obținute anterior de la stat. Excepție constituie cazurile când la privatizarea locuinței au participat două sau mai multe persoane, respectiv fiecărui membru revenindu-i o cotă parte echivalentă cu o doime sau mai puțin din suprafața acesteia”;</p> <p>Articolul 5.4 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Este pasibilă de a obține o locuință persoana sau soț/soție care deține sau a înstrăinat anterior o locuință, proprietate personală, dobândită prin moștenire, donație”.</p>	<p>Nu se acceptă Legislația națională în vigoare nu reglementează noțiunea de „locuință cooperatistă”, ceia ce ar face imposibilă aplicarea normei. Mai mult ca atât, autorul propunerii nu a argumentat raționamentul introducerii acestei excepții.</p> <p>Nu se acceptă. Argumentele aplicării excepției propuse în proiect se regăsesc în Nota de fundamentare. Astfel, cazurile când la privatizarea unei locuințe participă 2 persoane denotă că fiecare membru deține ½ din bunul imobil, ceia ce ar permite exercitarea optimă a dreptului de proprietate.</p> <p>Nu se acceptă Norma prevăzută la art. 5 alin. (4) se referă doar la soțul/soția solicitantului de locuință și nu nemijlocit la acesta.</p>

		<p>Articolul 5.6 Calitatea de membru al familiei, în sensul prezentului articol o au soții (soțiile) care nu s-au recăsătorit și copii până la atingerea vârstei de 18 ani, iar în cazul în care aceștia își continuă studiile cu frecvență în instituțiile de învățământ- până la absolvirea instituției respective, însă cel mult până la atingerea vârstei de 23 de ani. Ca excepție în calitate de membrii de familie se socot rudele de gradul întâi (copii sau adulți) cu dizabilități.</p>	<p>Pentru solicitanți sunt obligatorii îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 5 alin. (1). Mai mult ca atât norma în redacția propusă este contradictorie prevederilor art. 5 alin. (1) lit c) și e).</p> <p>Se acceptă parțial În acest caz se aplică normele generale care reglementează tutela/curatela.</p>
<p>Agencia Proprietății Publice Aviz nr. 05-04-3591 din 14.05.2025</p>	8.	<p>Urmare demersului nr. 18/2317 din 12 ianuarie 2025, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025), autor – Ministerul Muncii și Protecției Sociale și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.</p> <p>Obiectul Legii nr.323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl îl constituie acțiunea de transmitere în proprietate privată cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ proprietate publică a statului, aflat în gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Astfel, în legătură cu multitudinea titlurilor executorii emise în baza hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești naționale privind obligarea asigurării cu spațiu locativ a diverselor categorii de persoane, precum și condamnarea statului Republica Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului</p>	

		<p>pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești, la data de 14 septembrie 2023, prin Decizia Prim-ministrului nr. 119, a fost instituit Grupul de lucru sub conducerea Ministerului Justiției pentru identificarea soluțiilor privind asigurarea cu spațiu locativ a diverselor categorii de persoane. În sarcina Grupului de lucru a fost pusă identificarea problemelor sistemice care duc la neexecutarea hotărârilor judecătorești și totodată prezentarea propunerilor concrete de soluționare a acestora, inclusiv prin identificarea unor bunuri imobile proprietate publică disponibile (apartamente, terenuri, etc). Totodată, pentru evitarea interpretărilor prevederilor Legii propunem expunerea articolului 8¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„8¹. Locuințele rămase nedistribuite participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, ca efect al neîndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute la articolul 5 al prezentei legi, se transmit din gestiunea Ministerului Muncii și Protecției Sociale în gestiunea Agenției Proprietății Publice, în scopul executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile privind obligarea asigurării cu spațiu locativ a diverselor categorii de persoane pentru care statul Republica Moldova a fost condamnat de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului”.</p> <p>Urmare celor expuse, se atestă necesitatea completării Notei de fundamentare la proiect cu motivările de rigoare.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale, conform competențelor funcționale prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 149/2021 nu asigură executarea hotărârilor judecătorești.</p> <p>Prin urmare, în calitate de autor al proiectului, instituția se află în imposibilitate de a indica expres destinația ulterioară a locuințelor, or Agenția Proprietății Publice are misiunea și pârghiile legale de a asigura realizarea politicii statului în domeniul administrării și deetatării proprietății publice.</p>
Expertizare			
<p>Ministerul Justiției Aviz nr. 04/2-1635 din 17.02.2025</p>	<p>9.</p>	<p>Cu referire la proiectul legii pentru modificarea Legii nr. 323/2023 privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din blocul locativ situat în mun. Chișinău str. Alba Iulia 91/3 destinat participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl (număr unic 6/MMPS/2025), comunicăm următoarele.</p> <p>Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege a fost elaborat în scopul ajustării cadrului normativ privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din administrarea</p>	

	<p>Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în proprietatea privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică Cernobîl, în partea ce vizează condițiile de eligibilitate.</p> <p>Prin proiect se propune completarea categoriei de beneficiari cu persoanele care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit persoane cu dizabilități în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizantă și a consecințelor acestora la obiectivele atomice civile sau militare. Potrivit autorului, în conformitate cu art. 22 al Legii nr. 909/1992 privind protecția socială a cetățenilor care au avut de suferit de pe urma catastrofei de la Cernobîl (Legea nr. 909/1992), această categorie de persoane este echivalată în exercitarea unor drepturi cu participanții la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, în condițiile în care dețin legitimație (cu inscripția RISC) eliberată de către organul administrativ militar. La acest aspect, menționăm că acțiunile indicate la art.22 din Legea nr. 909/1992 nu acordă dreptul persoanelor enunțate de a beneficia de locuințe or, art. 7 pct.11) și art. 8 pct. 3) care conțin prevederi cu privire la acordarea indemnizațiilor pentru construcția, procurarea locuinței nu sunt indicate la art. 22 din Legea nr. 909/1992 ca acțiuni care se extind asupra altor categorii de subiecți.</p> <p>Mai mult, soluțiile propuse în nota de fundamentare la proiect sunt în contradicție cu nota informativă la Legea nr. 323/2023 în care expres se indică că „începând cu anul 1986, unii din participanții la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl, au beneficiat de locuințe transmise în proprietate cu titlu gratuit de către autoritățile administrației publice locale din țară, de indemnizații pentru construcția unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste, pentru procurarea spațiului locativ sau pentru compensarea cheltuielilor de construcție a unei case individuale ori a unei locuințe cooperatiste ori de teren destinat construcției unai case, în conformitate cu prevederile Legii privarizării fondului de locuințe nr.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Categoria de beneficiari <i>care s-au îmbolnăvit de boală actinică sau au devenit persoane cu dizabilități în urma experiențelor nucleare, avariilor cu radiație ionizantă și a consecințelor acestora la obiectivele atomice civile sau militare</i> – a fost exclusă.</p>
--	--	---

		<p>1324/1993, Legii nr. 909/1992, ș.a. Prezentul proiect de lege are drept scop asigurarea cu locuințe a persoanelor care nu au beneficiat niciodată de măsurile/prestațiile sociale enumerate mai sus, în acest sens fiind formulate o serie de condiții/criterii”.</p> <p>Totodată, nu poate fi acceptată propunerea de a modifica art. 5 în condițiile în care statul a acordat deja persoanelor în cauză locuințe (se referă la cazurile argumentate că locuința nu corespunde exigențelor tehnice și/sau sanitare), teren pentru construcție sau dreptul de participare la privatizare a locuinței. De altfel, statul are obligații de asigurare cu spațiu locativ diverse categorii de persoane, inclusiv stabilite prin hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului.</p> <p>În acest sens, subliniem că în legătură cu multitudinea titlurilor executorii emise în baza hotărârilor definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești naționale privind obligarea asigurării cu spațiu locativ a diverselor categorii de persoane de către Consiliul Municipal Chișinău și cu condamnarea statului Republica Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru neexecutarea hotărârilor judecătorești prin Decizia Prim-ministrului nr. 119/2023 din 14 septembrie 2023 a fost instituit Grupul de lucru pentru identificarea soluțiilor privind asigurarea cu spațiu locativ a diverselor categorii de persoane.</p> <p>Astfel, în scopul executării deciziei Grupului de lucru susmenționat Ministerul Justiției a solicitat în repetate rânduri Ministerului Muncii și Protecției Sociale examinarea oportunității modificării Legii nr. 323/2023 în scopul acordării creditorilor documentelor executorii privind obligarea Primăriei mun. Chișinău/Consiliului Municipal Chișinău de asigurare a acestora cu spațiu locativ, dreptul de a beneficia de locuință în blocul locativ situat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia 91/3.</p>	<p>Nu se acceptă Statul nu a acordat locuințe tuturor participanților la lichidarea consecințelor de la Cernobîl. Mai mult ca atât, situația exemplificată se referă la cazurile în care solicitanții dețin o locuință în proprietate/prorietate comună, dobândită/privatizată în alte circumstanțe și nu pentru asigurarea dreptului la locuință în calitate de participant la Cernobîl (de ex: privatizată de soț/soție/părinți sau transmisă în folosință de la locul de muncă, iar ulterior privatizată, dobândită prin moștenire, etc.).</p> <p>Se acceptă parțial Pentru soluționarea acestei probleme, la data de 06.05.2025 a fost organizată ședința de lucru cu reprezentanții Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Justiției și ai Corpului de control al Prim-ministrului. Urmare a discuțiilor, s-a convenit completarea proiectului cu art. 8¹.</p>
--	--	--	---

		<p>cont de regula enunțată, la subpct. 5.1.3, în referința la „înlesniri și/sau”, termenul „cuvintele” se va substitui cu termenul „textul”.</p> <p>La subpct. 5.2 cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”.</p> <p>Potrivit normelor de tehnică legislativă, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, în cazul elementelor structurale ale actului normativ se utilizează verbul, „se abrogă”, iar în cazul eliminării unor cuvinte, sintagme, enunțuri se utilizează verbul „se exclude”. Ținând cont de regula enunțată, la subpct. 5.3 din proiect, cuvintele „se exclude” se vor substitui cu cuvintele „se abrogă”.</p> <p>Cu titlu de remarcă generală, numerotarea punctelor de la Art. I se va reda conform uzanțelor normative referitoare la actele normative legislative de modificare.</p> <p>Potrivit notei de fundamentare, având în vedere realizarea obiectivului propus, precum și urgentarea demarării procesului de selectare repetată a beneficiarilor, se propune ca proiectul de lege să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. La acest aspect, menționăm că ținând cont că actul normativ urmează să intre în vigoare la o altă dată decât cea stabilită la art. 56 alin. (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, mențiunea enunțată se va indica în proiectul legii.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
<p>Centrul Național Anticorupție Raport de expertiză anticorupție Nr. ELO25/10337 din 13.02.2025</p>	<p>10.</p>	<p><u>Concluzia expertizei:</u></p> <p>Potrivit notei informative, proiectul are drept scop ajustarea cadrului normativ privind transmiterea cu titlu gratuit a locuințelor din administrarea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, în proprietatea privată a participanților la lichidarea consecințelor avariei de la Cernobîl, în partea ce vizează condițiile de eligibilitate or, urmare a desfășurării procesului de selectare a beneficiarilor, sa constatat că din cele 80 de locuințe disponibile, doar 9 au</p>	<p>-</p>

		<p>fost repartizate motivul principal fiind neîndeplinirea condițiilor de către solicitanți.</p> <p>Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și îndeplinirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 al Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost întocmită cu îndeplinirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.</p> <p>Prevederile proiectului, promovează interese private ale potențialilor beneficiari de spațiu locativ, fapt care nu este în detrimentul interesului public (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).</p>	
--	--	---	--

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA